

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SAPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

+ P. S. Episcop Ioan I. Papp

Miercuri în 20 Ianuarie s'a stins din viață Preasfințitul episcop Ioan al Aradului în vârstă de 77 ani.

Cu repozatul trece în lumea vecinicii unul dintre cei mai vrednici stâlpi ai bisericii noastre.

Esit din școala saguniană repozatul avea mai multă aptitudine practică, decât o înaltă școală dogmatică, mai mult bun simț și pricepere realității, decât cunoștință vastă a teoriilor abstracte, mai multă sobrietate în viața privată și omenie în cea publică, decât diplomația omului crescut la școala modernismului.

Originar dintr-o familie de harnici gospodari din Bihor repozatul a moștenit bunătatea sufletească a țaranului nostru și acea înaltă stimă față de îndatoririle sale ca om și ca slujitor al poporului și al bisericii, care a caracterizat întreaga pleiadă de înaintași și contemporani din vremurile mari de odinioară.

Biserica, școala și neamul erau pentru acești antemergători, modești în pretenții și mari în fapte, întreaga lor preocupare.

De aceea orice încercare de discordie era primită cu dispreț și indignare. P. S. Sa a avut să îndure aceleași săgeți inveninate, îndreptate dela stăpânirile străine de ieri, pentru distrugerea bisericii și a școlii noastre, stâlpii de veacuri ai neamului românesc.

Dar modestul mucenic le-a parat cu o energie plină de demnitate.

Trăind într-o simplitate filozofică a știut să se izoleze de marile centre de fermentare și seducțiune a sufletelor curate. Din cauza aceasta ispitele l'au urmărit mai rar și a rămas bun român și admirabil păstor sufletesc al poporului.

Biserica și școala mai presus de toate le-a iubit și le-a apărat cu elanul curat a păstorului îndrăgostit de turma sa. Și aceasta linie de conduită a urmărit-o cu patimă, până la moarte.

Faptele episcopului dela Arad modeste în pretenții, dar mari în fond rămân pentru urmași ca un exemplu de disciplină morală, de o rară tărie de caracter și cinste sufletească.

El a iubit mai mult munca stăruitoare, lipsită de sgomot și de vanitatea reclamei.

Incepându-și cariera cu modesta slujbă de funcționar al diecesei Aradului a trecut prin toate treptele serviciilor și demnităților consistoriale.

Peste o jumătate de veac a muncit cu stăruința unei albine, pentru binele public. Și imitând obiceiul marilor noștri înaintași a adunat cu o rațională economie tot prisosul vieții sale, pentru a-l dona la moarte aceleia, pentru care s'a jertfit în viață.

Încă înainte de sfârșitul vieții sale și anume cu prilejul felicitărilor de Anul nou, P. S. Sa Episcopul Ioan al Aradului a anunțat delegațiunii consistoriale și a corpului profesoral dela seminar, că din agoniseala P. S. Sale cinstită și făcută cu ajutorul lui Dumnezeu, pune la dispoziția Venerabilului Consistor din Arad un milion de Lei în depuneri și efecte, care va forma „Fondul Episcopului Ioan I. Papp pentru burse”. Din acest fond se vor distribui burse pentru tinerii din eparhia Aradului, cari vor studia teologia la seminarul din Arad, sau la universitățile din țară și străinătate.

Pe lângă aceasta a lăsat cea mai mare parte a averii sale pe seama eparhiei Aradului.

Deplângem și noi cu adânc regret trecerea din viață a acestui bun părinte, care a adus servicii atât de prețioase bisericii și neamului.

* * *

Episcopul Ioan I. Papp s'a născut în comuna Pocioveliste din județul Bihorului la 20 Dec.

1848, ca fiu al cântărețului de strană Ilie Pap.

Studiile gimnaziale le-a făcut la liceul român din Beiuș și după trecerea examenului de maturitate s'a înscris la cursul teologic din Arad. Încă de pe vremea studiilor sale teologice a intrat în serviciul Consistorului, unde a funcționat fără întrerupere 34 de ani.

În anul școlar 1875—6 a funcționat și ca profesor la seminarul teologic. Dar simțindu-se lipsa lui în administrația bisericească a fost rechemat din nou la Consistor, unde s'a distins printr'o pricepere deosebită, fiind un excelent conducător de serviciu și un neobosit muncitor.

Calea ierarhică a străbătut-o începând de la practicant până la aceea de președinte al Consistorului.

În 1879 s'a sfințit diacon, la 1883 protodiacon, la 1890 referent al Senatului bisericesc, la 1899 s'a tuns întru monah, fiind înălțat la rangul de protosincol.

După moartea spiscopului Goldiș a fost ales președinte al Consistorului conducând diecesa cu pricepere și cu tact.

Un an mai târziu la 1903, Sinodul eparhiei Aradului l'a ridicat la treapta de episcop al acestei eparhii, în care calitate a condus-o cu vrednicie timp de 21 ani.

Actul înmormântării a fost un prilej de manifestare sinceră și impozantă a regretelor tuturor celor ce l'au cunoscut.

În cursul zilei de Joi, familia răposatului a primit o mulțime de telegrame de condoleanțe, între cari dela I. I. C. Brătianu prim-ministru, I. P. S. S. Mitropolitul Primat Miron, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, I. P. S. S. Mitropolitul Vasile al Blajului, I. Lapedatu ministrul Cultelor, Marta prim președinte al Curței de Apel Timișoara, dela consistoarele noastre, dela episcopii gr. catolici etc.

Au fost depuse pe catafalc o mulțime de coroane, din care se remarcă cele trimise de: Județul Arad, Primăria Arad, Primăria Timișoara, Internatul de fete, Prefectura poliției și câteva ale familiei.

Joi după masă la ora 3 sicriul a fost transportat în catedrala din Arad și așezat pe un catafalc frumos împodobit. Transportarea s'a făcut cu un ceremonial deosebit, la care au luat parte toate autoritățile, preoțimea și onorații orașului, și întreagă garnizoana militară. Serviciul divin l'a săvârșit P. S. S. episcopul Caransebesului cu mare asistență de preoți. Bise-

rica a stat deschisă toată noaptea și sicriul priveghiat de preoți și clericii seminarului. Seara a sosit în localitate P. S. S. episcopul Roman dela Oradea mare și Dr. Petru Ionescu delegatul ministerului de culte.

Sâmbătă dimineața s'au prezentat la reședință toate delegațiile din cuprinsul metropoliei primite oficial de membri Consistorului în frunte cu asesorul Mihai Păcățianu.

Consistoriul nostru și eparhia noastră au fost reprezentate prin d-nii Dr. Seb. Stanca as. cons. și Dr. Ion Pasca profesor la teologie.

Dimineața la 8 ore s'a început Sf. Liturgie săvârșită de P. S. S. episcopul Iosif al Caransebesului asistat de 16 preoți și 2 diaconi.

La ora 10 s'a început serviciul funebral la care a servit și P. S. S. episcopul Roman dela Oradea mare împreună cu 36 preoți.

Răspunsurile liturgice le-a executat corul teologilor, iar cele funebrele corul mixt al profesorului Lugojanu. A fost de față o lume imensă care a umplut și ultimul loc în biserică.

Prima cuvântare a rostit-o asesorul cons. Mihai Păcățianu în numele consistoriului.

În cuvinte sincere și calde face o frumoasă caracterizare a însușirilor sufletești ale reposatului. A avut un suflet nobil, multă prevedere și dragoste pentru biserică, conștiință perfectă a datoriilor sale față de biserică, școală, neam și patrie, un caracter deschis, păzitor bun al legilor, binefăcător al tuturor năpăstuiților. A zidit și renovat biserici și școli, a sfințit peste 60 biserici învățând cuvântul evangheliei, a refăcut mănăstirea Hodoș Bodrog, internatul de fete, seminariul, fondul preoțesc diecesan l-a ridicat la o stare fără pereche în metropolie, a hirotonit întru arhiepiscop pe I. P. S. Metropolit al Sibiului, pe P. Sfințitii episcopi Iosif, Roman, Nicolae, Iustinian și Lucian, a hirotonit 450 preoți. A fost călăuzit pururea de cel mai curat simț de dreptate, de duh apostolesc, adevărat ostaș al lui Isus Hristos.

Dr. Petru Ionescu vorbește în numele Ministeriului de culte și al guvernului. După cum la 1848 marele Andrei a aflat bisercia noastră din Ardeal în primejdie de destrămare și cu tălentul său a știut să o scoată din întunec, astăzi s'a găsit și reposatul în 1903 în fața unor stări extrem de grele, cari sfășiau eparhia Aradului în hărțueli păgubitoare.

Providența a arătat că în momente grele ne trimite ajutor și a trimis pe reposatul în mo-

mentele cele mai grele. Cu credința sa curată în D-zeu și dragostea față de virtuțile neamului a știut să nivelească toate asperitățile și să întroneze cea mai desăvârșită armonie. A avut momente când faptele sale au fost criticate, el a fost însă liniștit că a lucrat pentru binele bisericii sale. Că bine a lucrat o dovedesc faptele lui. Și acum cu sufletul liniștit poate rosti cu bătrânul Simeon: „Acum slobozește Doamnă pe robul tău”. Meritele l-au fost recunoscute de M. Sa, de guvern și de neamul său întreg.

Generalul Scărișoreanu, comandantul diviziei I. de cavalerie aduce în cuvinte alese omagiile sale în numele armatei, față de care repositul totdeauna a avut o afecțiune deosebită.

În numele județului vorbește subprefectul Dr. Lazar, iar în numele orașului primariul Dr. Robu.

La ora 1 s'a format cortegiul funebral în frunte cu preoțimea și P. S. S. episcopul Roman, care a petrecut pe repositul până la gară, împreună cu toate delegațiile, autoritățile și un public numeros.

Sicriul a fost așezat într'un vagon împodobit cu verdețuri și drapele negre. P. S. S. episcopul Roman a mai ținut o scurtă alocuție de adio și repositul s'a despărțit pentru totdeauna de locul reședinții și a muncii sale de peste 50 ani.

Cu trenul de seara rămășițele pământești ale repositului au fost transportate la satul său natal Pociovești în Bihor unde au fost așezate spre vecinică odihnă Duminecă după prânz în cripta bisericii zidite de dânsul.

Astfel se încheie viața unui om al muncii, al faptelor, al înțelepciunii și mai presus de toate al demnității neamului său.

Fie-i țărina ușoară și memoria în veci binecuvântată.

Proiect de Regulament pentru examenul preoțesc de promovare

A) Scopul examenului.

Scopul principal al acestui examen este de a îndemna preoțimea să se cultiveze neîncetat în cunoștințele teologice și orientările generale (adică cultura clerului).

Scopul secundar e de-a da posibilitate acelor preoți cari, la examenul de calificare preoțes-

că din seminar, au obținut calificare inferioară, dar în viața pastorală au dat probe de zel apostolic și completându-și cunoștințele teologice sunt vrednici de-a fi promovați la o clasă superioară.

B) Condițiile prealabile pentru examen.

Candidatul trebuie să aibă o viață morală inecșionabilă, iar în viața pastorală să fi produs rezultate bune de păstorire. Nu vor fi admiși la examen acei preoți cari au fost pedepsiți în urma unei proceduri disciplinare bisericesti ori a judecătorilor civile.

C) Cine să admită la examen.

Pot fi admiși la examen numai acei preoți, cari au împlinit cel puțin 5 ani de păstorire.

După trecerea unui interval de timp de alți 5 ani, candidatul, întrucât s'a menținut în condițiile de sub punctul B., poate fi admis la un nou examen pentru o a doua clasă în ordine ascendentă.

D) Datele examenului.

Examenul de promovare se dă înaintea comisiunii examinatoare, instituită pe lângă Consistorul eparhial, de 2 ori în an: În luna *Februarie și Octombrie a fiecărui an. În cazuri motivate se vor ține și la date extraordinare.*

E) Admiterea la examen.

Doritorii de a se supune examenului de promovare vor face cerere în scris către Consistor, arătând în autobiografie datele personale, pregătirile școlare, precum și timpul și locul păstoririi și justificând toate datele cu dovezi autentice și atestat de serviciu dela protopop.

Intrucât Consistoriul află inecșionabilă persoana și activitatea petentului, îl avizează despre admiterea la examen. Cel admis se poate prezenta la oricare din cele 2 termene pentru examen.

Taxa examenului e de: 100 lei, plus 25 lei pentru certificat.

F) Materiile examenului.

Examenul teoretic se va da din următoarele materii:

1. *Exegeza sf. scripturi.* (Cunoașterea amănunțită a V. și N. T., cu considerare specială la sectari și neortodoxi. Doctorina diferitelor secte religioase din țară și combaterea lor.

2. *Dreptul canonic și organizația bisericască.* (Cunoașterea amănunțită a canoanelor și a Statului Organic).

3. *Omiletică.* (Compunerea spontană în scris a unei cuvântări bisericești, după o temă dată).

4. *Pastorală.* (Orientare precisă asupra tuturor cazurilor posibile în viața pastorală, când personalitatea preotului e pusă la încercare).

5. *Liturgică.* (Cunoașterea însemnătății *simbolice* a tuturor actelor din serviciile divine).

6. *Catehetică.* (Orientări precise asupra metodei celei mai bune în predarea învățământului religios).

7. *Orientări generale.* (Proportia religiilor din lume, Numărul ortodoxilor din țară și streinătate. Instituțiile religioase din țară etc. Peste tot: o orientare literară, ce ar dovedi ocuparea cu literatura religioasă și cea profană).

G) *Dispoziții generale.*

Fiecare candidat, care a trecut cu succes examenul, va obține un certificat nou de calificare preotească, în baza căruia va fi asimilat cu clasa pentru care a binemeritat promovarea, și va compete la parohii de clasa respectivă.

Candidatul care nici la a doua încercare, n'a putut dovedi cunoștințe suficiente, nu mai poate fi admis la examen.

Acest proiect de regulament se va amplifica și modifica în urma lipsurilor și necesităților ce se vor constata.

Dr. A. Magier

Preotul Sagunian

Estet tipul original al preotului din vremile vechi. Om iese din popor, născut din părinți cu înclinări spre viața sănătoasă, religioasă și morală, din casa cu moravuri simple, nepretențioase, dar bune și curate. Inceputul educației și-l face în școala de sub scutul bisericii sub mâna bătrânului diac al bisericii, dascăl al celor mici și povătuitor al celor mari; învață teologia, se dezvoltă în școala vieții pastorale și termină la altarul Domnului slăbit de bătrânețe.

Din poporul satului iese, în mijlocul lui crescut, și pentru trebuințele sufletesti ale lui pregătit, călăuzit în viață nu de mulțimea cunoștințelor sterpe ce îngâmfează, ci de mărgăritarele curate ale virtuților creștine, cari te fac blând, smerit și umilit, dar pururea înțelegător al nevoilor mulțimei ce te'nconjoară. Cu acestea fiind îmbrăcat, este gata totdeauna de a servi

biserica și fiii neamului cu prețul a orice jertfă.

În liniștea satului, retras în casa modestă de sub poala dealului, uritul zilelor mai grele din viață îl alungă cu cetirea din cazanii, cu cetirea molitvelor și viața sfinților, din care soarbe picuri de energie pentru purtarea sarcinilor vieții. Încunjurat de copii, se mângâie cu nădejdea în viitorul mai bun al lor. În lupta cu traiul vieții își împarte soarta cu cucernica maică preotească, mama satului, îmblânzindu-se în clipe de porniri spre mânie, cu cuvintele ei blânde.

Viața lor era munca, agoniseala, cruțarea și milostenia, tot atâtea mijloace de nobilitarea sentimentelor. Acest fel de viață îi leagă nedespărțit de popor, care îi stia ai săi. Îi cinstea, îi iubea și îi asculta în orice vreme.

Vremile au înaintat, bătrânii s'au rărit. Tinerii le-au luat locul, dar nu le-au putut moșteni și taina legăturii cu poporul. Din oamenii vremilor bătrâne, din preoții epocii șaguniane, abia mai găsim ici colea câte unul, trăind în bătrânețe adânci, uitați de lume și neobservați de oameni. Dar iată că în zilele dintâi ale acestui an, ni se arată unul dând semn de viață vie. Este veteranul între preoți, părintele Simion Butiri din Valea neagră. De mult nu mai iese în lumea șgomotoasă; slăbit de bătrânețe, trăia numai pentru satul său, biserica, școala și poporul său. Blând și modest, muncitor, sânguitor și cruțător, de câțiva ani trăia așa de retras de lume încât prietenii chiar nu-l știau dacă mai trăește. Dar el trăește. Ne-a dat semn de viață cu sufletul său înălțat.

Iată semnul: Printr'o scrisoare de anul nou aduce la cunoștința Preasfințitului Episcop Roman, conșcolarului său de odată și arhiereului de azi, că simțindu-se către sfârșitul vieții pământesti, grăbește să-și îplinească o veche dornică de a pune baza unei fundațiuni de binefacere culturală. Trimite Prea Sfințitului Episcop, suma de 40.000 Lei, rugându-l ca să o primească în administrarea Consistorului, ca din dobânzile celui capital să se cumpere an de an cărți pentru copii dela școala din Valea Neagră, înființând și o bibliotecă poporală, parochială, pentru a se distribui cărți de citit între sătenii acelei comune. Acesta este semnul de viață al părintelui Butiri.

Cine este acest om? O spune el despre sine într'o scrisoare a sa încă în anul 1918, când îi venise ideea de binefacere, punând atunci baza

unui alt fond cu asemenea mențiuni predat și acela în administrarea Consistorului. În acea scrisoare zicea: „Servind eu cu credință și devotament școalei și bisericii mele, începând din anul 1870, întâi ca învățător confesional și cantor, mai apoi ca preot și învățător, am avut la inimă dorul ferbinte, am nutrit în suflet cugetul curat ca să adun cu trudă o modestă sumă, pentru crearea unui fond bisericesc-cultural, din care să se cumpere cărți școlarilor de religie ortodoxă, numai la școala confesională existentă în comuna Valea Neagră”.

Iată tipul vechiului învățător-preot într'o ființă. Mai multe decenii a fost învățător, învățător a rămas și după ce s'a preoțit până când a putut da școlii pe fiul său de învățător. 55 de ani a muncit în aceeaș comună la școală și biserică și iată că la sfârșitul vieții nu-și uită de școala sa, ci agoniseala câștigată cu trudă o pune în serviciul școlii pentru care a trăit, zicând „ale Tale dintru ale Tale”. Iată fotografia vechiului dascăl dela școala bisericii! Iată sufletul lui!

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Roman, plăcut mișcat de această faptă de binefacere, a adresat părintelui Butiri următoarea scrisoare:

Onorate Părinte!

Mie iubite Simioane!

Scrisoarea ce Ne-a sosit azi, prin care mi se aduce la cunoștință, că frăția Ta ai pus bază unei fundațiuni de binefaceri culturale, trimițându-ne suma de 40.000 Lei. Ne-a umplut inima de bucurie cea mai plăcută pentru intrarea în anul nou. Mă bucur pentru că această binefacere vine dela un preot credincios, veteran al unui modest sat din eparhia Noastră, ajuns din mila lui Dumnezeu să fie arhiereul tău, iubite Simioane.

Pătruns de gestul tău de binefacere și cu reamintirea vie a zilelor Noastre petrecute împreună la școală, primește mulțumita mea arhierească adusă în numele tuturor aceluia cari vor beneficia din rodul fundațiunii tale. Implor binecuvântarea lui Dumnezeu Tatăl asupra ta și asupra casei tale.

Intrând în anul nou, rog pe Dumnezeu milor să ușureze sarcina zilelor tale, dându-ți tăria ca trecând biruitor peste zilele de boală ce te-a cuprins să poți suporta și sarcina bătrânelor în pace întreg, cinstit și sănătos.

Oradea Mare, 31 Decembrie 1924.

Iubitor Episcop: ROMAN

În fața acestei binefaceri, să se destepțe sufletele aceluia cari au crescut din binefaceri de asemenea natură, din dărnicia unor oameni mici cu suflete mari, cari au pus bază fondurilor noastre culturale, ce erau în trecut singurul sprijin pentru a te putea cultiva. Câți dintre cei ajutorați nu sunt azi oameni mari cu situații strălucite, mult mai strălucite decât a aceluia ce i-au crescut. Să nu uite că 'n semn de închinare, ca un prinos memoriei aceluia, nimic nu pot face mai vrednic de ei, decât urmând pilda vieții lor.

Sufletele mici să crească. Sufletele mari să rodească.

„Leg. rom.”

Zaharie Moga

asesor ref. consist.

34.000 funcționari dimiși

Să nu credeți cumva că s'a putut întâmpla minunea aceasta la noi — ci s'a întâmplat în Cehoslovacia vecină cu noi — și încă nu prin oarecare volnicie a cutărui Ministru ci s'a întâmplat prin o lege votată de parlamentul țării.

Funcționarii se plâng, că n'au salarii suficiente, dar la rândul lor să împotrivesc să umble după masă la birouri, iar înainte de amiază în loc să vie la 8 oare punctuoși, rar îi vezi înainte de 9 oare, — și dacă vin — își fac de lucru, fie cu povestile, fie cu țigaretile și numai spor la lucru nu au.

Pe la cele ministere — umblă prin coridoare cu oarele până să se așeze la masă, — la primăriile orășenești sunt sistemizate zeci de sinecure (slujbe plătite) — dar de fapt vacante, deoarece protejații — vin la birouri, unii numai la prima când ridică plata.

La căile ferate s'a îndoit numărul funcționarilor dela centre — cum spune un inginer serios față de numărul cum fusese la unguri. Să impune deci o reducere și la noi. Să rămână pretutindenea mai puțini, dar plătiți mai bine, cari să nu să tot uite la orologiu când bate 12 — și să pună peana jos, cum pun zidarii socialiști lingura cu tencuială de var. Să se facă și la noi ca în Cehoslovacia — și să se scoată trântorii din coșnițele albinelor — căci până nu se face așa — balastul de funcționari netrebniți, lenesi și îndărătnici este o plagă pe stat — și pe instituțiile cari îi adăpostesc.

X.

Biserica română și noua ei organizare

Este titlul unei cărți apărute de curând în București și scrisă de inspectorul general dela culte, Domnul Ioan Savin.

În fine s'a găsit un om, care a pus degetul pe rane, și ranele sunt diferite, cum și mijloacele propuse pentru sanarea lor. Cartea nu ar trebui să lipsească de pe masa nici unui preot, pentru că mai ales pentru preoți este și scrisă. Nu ne putem însă împăca cu una din propunerile autorului.

El cere „Salarii suficiente dela stat, și gratuitatea serviciilor în popor, cu excluderea ori căruia venit din popor. (Pag. 72 și 73).

Dorința aceasta a autorului — pentru caz, că s'ar realiza, ar putea deveni cu vreme o primăjdie pentru existența clerului.

Să ne închipuim —, să ne ferească D-zeu — un guvern la cârma țării cu idei comuniste ori chiar anarchiste — care va fi un dușman declarat al bisericii și va tăia fără milă dela Bugetul statului întreg salariul preoțesc, — cum rămânem atunci cu preoțimea?

Dar fără aceasta eventualitate nedorită, cine ne dă garanță că preoții vor îndeplini funcțiunile ce să cer cu toată inima, cu fastul necesar și cu seriozitatea care o reclamă cele mai importante momente din viața omului, botezul, cununia religioasă, și înmormântarea.

Poporul vrea să contribuie, cu ce poate și cât poate și nu să împacă cu ideea, ca să i-se facă slujbe gratuite. Aici nu înțelegem stole exagerate — dar renumerații cuviincioase, cari să dau pentru o muncă, unui slujitor al altarului.

Da — suntem și noi, pentru o salarizare mai mult ca suficientă din partea statului, milităm pentru ștergerea zilelor de lucru, cari sunt reminiscențe ale iobăgiei și a vieții de clăcași — și suntem și pentru abandonarea birului preoțesc în bucate, mai ales în părțile unde poporul cumpără din piață și dela orașe grâul și cucuruzul — și îndată ce va urma o salarizare cinstită vom dispune ca să înceteze acest feliu de obligământ, care a dat anză și până aci la multe nemulțumiri. E rândul statului să accelereze lucrarea cu conscrierea veniturilor și stabilirea salarelor și din partea noastră va urma îndreptarea spre lucrurile cele bune.

Convocare

Reuniunea „Corul bărbătesc al episcopiei ortodoxe române din Cluj” conform dispozițiilor art. 9 din Statute își ține adunarea generală anuală în ziua de 15 Februarie la ora 11 a. m. în sala Consistoriului cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Rapoartele secretarului, dirigentului, casarului și bibliotecarului.
3. Raportul censorilor și darea absoluturului.
4. Alegerea comitetului.
5. Eventuale propuneri.

Domnii membrii sunt rugați pe această cale să ia parte la această adunare.

Cluj, la 27 Ianuarie 1925.

Ion Todea
secretar

Dr. Seb. Stanca
președinte

ȘTIRI

Maiestatea Sa Regele Ferdinand a fost operat în săptămâna trecută de hernie inguinală. Operația a reușit, așa că *Maiestatea Sa* este în afară de orice pericol.

***

Știre personală. P. S. S. Episcopul nostru Nicolae a plecat Duminică seara la București pentru a lua parte la lucrările reclamate de noul proiect al unificării bisericești.

***

Ziua unirii principatelor. Ziua de 24 Ianuarie a fost prăsnuită cu solemnitatea cuvenită și la biserica noastră din Cluj. Deși sărbătorile naționale s'au concentrat pe ziua de 10 Mai sărbătorirea anumitor momente din istoria neamului în cadru bisericesc și școlar nu poate fi decât folositoare.

Aducerea aminte, cât mai adeseori, de marii oameni și de marile fapte ale trecutului național, fructifică sufletește generația care se pregătește pentru lupta vieții. Pietatea și recunoștința în fața jertfelor altora, sunt virtuți cari picură în suflete nizuinți și aptitudini pentru fapte asemănătoare.

Timpuș șterge asperitățile, mizeriile și frământările epocelor mari, și rămâne în cadrul istoriei numai actul național, cultural ori social,

pe urma cărui profită generațiile viitoare ale unui neam.

În biserica noastră serviciul divin a fost săvârșit de as. cons. Andrei Ludu și preotul Aurel Musat iar la sfârșit asesorul consistorial Dr. Vasile Sava a rostit o frumoasă cuvântare ocazională. A luat parte un public numeros și ales.

* * *

Alegere de protopop. Joi în săptămâna trecută s'a ținut sinodul protopopesc electoral al tractului Cluj. Dintre candidați a întrunit Gheorghe Suciș preot în Cojocna 27 voturi, Nicolae Vasiliu profesor în Ciocova 20 voturi, Laurențiu Cărea secretar consistorial 5 voturi și o bilă albă. Actele s'au înaintat consistoriului pentru numirea noului protopop.

* * *

Capelan protopopesc. În postul de capelan protopopesc în Turda a fost numit candidatul Gheorghe Onișu absolvent al facultății teologice din Cernăuți.

* * *

Sporul pe anul 1925. Sporul de 30 procente acordat pe anul curent tuturor funcționarilor statului s'a acordat și pe seama preoției noastre, care va beneficia de această începând cu 1 Ianuarie 1925.

* * *

Examenul de promovare. Publicăm la alt loc al gazetei proiectul de regulament pentru examenul de promovare, elaborat de Consistoriul din Oradea mare. Fiind în acord cu vederile noastre îl acceptăm și pentru eparhia noastră, având să fie ratificat de sinodul nostru eparhial.

* * *

Retragerea monedei de hârtie. Se aduce la cunoștință publică, că deoarece biletele de 1 și 2 lei se retrag din circulație, nimenea numai este obligat să le primească în plăți.

Ceice mai posedă astfel de bilete să se prezinte la Administrația Financiară la Perceptoratele Statului din Județ, sau la Banca Națională a României, spre a fi preschimbate în monedă metalică.

* * *

Proiectul de unificare bisericească este gata. În săptămâna trecută a trecut prin ultima examinare din partea d-lui ministru de culte și în zilele proxime va fi depus la corpurile legislative.

Expoziție. „Apostolul“ organ al Metropoliei din București, face cunoscut că ministerul Cultelor a hotărât ca întru luna Mai 1925, să se țină o expoziție în București, unde se vor expune produsele tuturor Mănăstirilor din Tară.

* * *

Foc. În săptămâna trecută a căzut pradă flăcărilor satul Nigotești din județul Flăitieni. A ars și biserica și școala.

* * *

Albania republică. Agenția „Stefani“ anunță în gazete că întrunirea națională a Albaniei a proclamat în unanimitate republica în Albania. Ziua de 23 Ian. va fi considerată ca sărbătoare națională.

* * *

Din Hidis. Drept prinos de mulțămă D-zeului nostru care ne-a ajutat la multe lucruri bune și frumoase în folosul bisericii noastre ortodoxe și spre mărirea Sa, s'a săvârșit sfințirea caselor parohiale câștigate cu jertfa comună a tuturor parohienilor de inimă.

La ceremonialul sfințirii a luat parte activă pâr. S. Ciapa din Trăscău, care a rostit o cuvântare plină de povețe și îndemnuri la viață curată creștinească.

Dânsul a propus înființarea unei reuniuni de femei, pentru înfrumusețarea bisericii.

Și vorbele-i calde și pline de o curată râvnă spre mărirea lui D-zeu, a ținut de cuviință să le confirme și prin faptă, punând însuși temei mijloacelor materiale ale reuniunii, cu suma de 100 Lei.

Sămânța a căzut în pământ bun. Notariul Vasile Mateiu a contribuit imediat cu 500 lei, învățătorul Traian Florea 200 lei, preotul Eugen Muntean 300 lei. Reuniunea s'a constituit alegându-și de presidentă pe doamna Ana Mateiu.

Iată deci, ce e capabilă o idee bună, emanată de la oameni de bine, și ajunsă la inimi calde și înțeleghătoare!

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, devenit vacant în parohie de cl. II-a Jabenita, din protopresbiteratul Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile, de la cea dintâi publicare, în „Renașterea“.

Beneficiile parohului sunt:

1. Salar de la stat.

2. Locuință în casa parohială nou zidită, cu supraedificate și grădină.

3. Sesiune parohială de 16 jug. cu probabilitatea completării la maximul prescris de lege.

4. Competință anuală de 12 metri cubi de lemne de foc, din pădurea parohială.

5. Venitele stolare obișnuite, zi de lucru, merță, etc.

Comuna e stațiune balneară, cu baie de apă sărată și nămol, la o depărtare de 9 klm. de Reghin.

Reflectanții își vor înainta cererile legal întocmite, oficiului nostru și se vor prezenta într-o Duminică sau sârbătoare în parohie, pentru a se face cunoscuți oamenilor.

Oficiul protopresbiteral ort. român din Reghin, în înțelegere cu oficiul parohial din Jabenita.

Reghin 17 Ianuarie 1925.

Dumitru Antal m. p. protopresb.

Nr. 8138

1—3

CONCURS DIN OFICIU

Pentru întregirea postului de paroh, în Mărișel din tractul Clujului, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela cea dintâi publicare, în „Renașterea“.

Beneficiile parohului sunt:

1. Salar dela stat.
2. Locuință în casa parohială cu supraedificate și grădină.

3. Sesiune parohială.

4. Venitele stolare obișnuite.

Reflectanții își vor înainta cererile legal întocmite oficiului protopopesc al Clujului și se vor prezenta într-o Duminică sau sârbătoare în parohie, pentru a se face cunoscuți oamenilor.

Cluj, din ședința Consistoriului ca senat bisericesc ținută în 21 Ianuarie 1925.

Consistoriul Diecesan

Nr. 682—1924 Prot.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Petea de Câmpie* protopopiatul Tg. Mureș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela stat.

2. Sesiune parohială 27 jugăre (arător și cósitor).

3. O zi de lucru dela fiecare familie.

4. Venitele stolare îndatinate.

5. Casă parohială cu 3 camere și culină și supraedificate economice.

Concurenții vor înainta cererile de concurs înștruite conform normelor în vigoare, subsemnatului Oficiu protopopesc în termenul fixat; iar pentru a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în vre-o duminică sau sârbătoare la biserică spre a cnăta, ori celebra și predica.

Târgul Mureș la 23 Decemvrie 1924.

Oficiul protopopesc ort. român al Târgul Mureșului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Stefan Russu, protopop.

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacerē următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaidu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaidu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieața urvei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei